

RAADSVOORSTEL

Raadsvergadering	19 februari 2026
Voorstelnummer	D931472
Datum raadsvoorstel	22 december 2025
Portefeuillehouder(s)	Marco Wieseahn
Commissie	Algemene raadscommissie
Datum commissie	12 februari 2026
Soort agendering	Ter besluitvorming
Agendapunt	
Team	DenS - Beleid
Opsteller	Marijn Korver
Datum B&W besluit	20 januari 2026
Bijlagen:	8

Onderwerp : **Zienswijze Kadernota 2027 en 1e begrotingswijziging 2026
GGD Hollands Noorden**

Voorgesteld besluit

De raad besluit:

1. geen aanleiding te zien voor het afgeven van een zienswijze op de Kadernota 2027 van de GGD Hollands Noorden;
2. geen aanleiding te zien voor het afgeven van een zienswijze op de 1e begrotingswijziging 2026 Versterken Veilig Thuis;
3. deze besluiten door toezending van het ondertekende raadsbesluit kenbaar te maken aan het dagelijks bestuur van de GGD Hollands Noorden.

Geheimhouding

Geheimhouding Ja **Geheimhouding** Nee

RAADSVOORSTEL

INLEIDING

De Kadernota 2027 van de GGD Hollands Noorden (de GGD) geldt als opmaat naar de begroting voor 2027 en bevat zowel de hoofdlijnen van het beleid als de financiële kaders.

De mogelijkheid om een zienswijze af te geven op de kadernota stelt de raden in de gelegenheid te sturen op de beleidsmatige en financiële uitgangspunten in de begroting, die later in het jaar door de Gemeenschappelijke Regelingen voor zienswijzen aan de raden wordt aangeboden.

In dit voorstel ligt een concept zienswijze voor ten aanzien van de Kadernota 2027 van de GGD én ten aanzien van de 1e begrotingswijziging 2026.

De GGD Hollands Noorden is een gemeenschappelijke regeling van 16 gemeenten in Noord-Holland-Noord. De GGD Hollands Noorden zorgt voor de publieke gezondheid, oftewel de volksgezondheid van alle inwoners van Noord-Holland-Noord. De focus ligt op gezondheid en preventie. Op het voorkómen van ziekte en zorg en op het beperken van gezondheidsschade daar waar die al ontstaan is.

Bij alles wat de GGD Hollands Noorden doet, wordt gewerkt vanuit twee leidende principes: Publieke gezondheidszorg voor alle inwoners van Noord-Holland-Noord. Een integrale blik op gezondheid en veiligheid.

INVLOED KADERS OP KEUZERUIMTE

De zienswijzeprocedure op de kadernota volgt uit de mogelijkheid die wordt geboden in artikel 10 vijfde lid van de wet Gemeenschappelijke Regelingen en is verankerd in artikel 4 van de door de raden in Noord-Holland Noord vastgestelde Financiële Uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR 2019) en in artikel 25 van de gemeenschappelijke regeling van de GGD.

Taken van de GGD Hollands Noorden

Vanuit de Wet publieke gezondheid (Wpg)

Algemene bevorderingstaken (artikel 2), onder andere de afstemming van de publieke gezondheidszorg met de curatieve gezondheidszorg, epidemiologie, gezondheidsbevordering en medische milieukunde;
Jeugdgezondheidszorg tot 18 jaar (artikel 5);
Ouderengezondheidszorg vanaf 65 jaar (artikel 5a);
Infectieziekte bestrijding (artikel 6). Pagina 3 van 8

Vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ);
Veilig Thuis.

Vanuit andere wettelijke kaders

Toezicht op de kinderopvang (Wko);
Lijkschouw, forensische geneeskunde (Wet op de lijkbezorging);
Ondersteuning bij rampen en crises (Wvr).

TOELICHTING OP HET VOORSTEL

De meerjarenbegroting is sluitend. De kadernota 2027 blijft binnen de financiële kaders zoals

aan de GGD meegegeven door de gemeenten. Daarom wordt voorgesteld geen zienswijze af te geven op de kadernota 2027 van de GGD.

Beleidsambities GGD in aanbiedingsbrief Kadernota 2027

In de aanbiedingsbrief worden een aantal ontwikkelingen benoemd waarvan nog niet duidelijk is of en zo ja hoe groot de rol van de GGD hierbij wordt zoals: suïcidepreventie en het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA). Deze doelstellingen voor 2027 worden daarom gezien als beleidsambities van de GGD.

Voor suïcidepreventie geldt bijvoorbeeld dat de gemeenten in de regio Alkmaar zelf bezig zijn om beleid te ontwikkelen, hiervoor wordt niet gewacht op beleid van de GGD. Hierbij wordt dus samengewerkt met Alkmaar en Dijk & Waard en staan de gemeenten in nauw contact met Stichting 113. Zo heeft de gemeente in 2025 al meegedaan aan de Wereld Suïcide Preventie Week en wordt er samen met de regio nagedacht over de volgende concrete stappen.

Zienswijze op 1^e begrotingswijziging 2026 Versterken Veilig Thuis

Tegelijkertijd met het aanbieden van de Kadernota 2027 ligt voor 2026 een begrotingswijziging voor die voor zienswijze wordt voorgelegd aan de raden.

Hierin wordt voorgesteld om:

1. voor de implementatie van Actief Wachtlijstenbeheer;
 2. en voor het structureel toevoegen van Veilig Thuis aan de ZSM-tafel;
- de formatie bij Veilig Thuis structureel uit te breiden.

Voorgesteld wordt om hier positief tegenover te staan en geen aanleiding te zien voor het indienen van een zienswijze.

Actief Wachtlijstenbeheer

Op 3 oktober 2024 bracht de Inspectie voor Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) het rapport 'Aanhoudende onveiligheid bij het wachten op Veilig Thuis' uit. Op basis van dit rapport heeft de Inspectie het toetsingskader waar Veilig Thuis aan moet voldoen aangepast. Alle Veilig Thuis organisaties moeten actief zicht gaan houden op de veiligheid in gezinnen in de periode dat ze na een melding op de wachtlijst bij Veilig Thuis staan.

Veilig Thuis NHN heeft een werkproces voor 'Actief Wachtlijstbeheer' ontwikkeld om daarmee te voldoen aan het nieuwe toetsingskader van de IGJ. De uitvoering van deze extra taak vraagt extra personele inzet.

De inwoners die gemeld zijn bij Veilig Thuis hebben baat bij actief wachtlijstbeheer doordat er beter zicht is op de actuele veiligheid in het gezin.

Veilig Thuis en de ZSM-tafel

De ZSM-tafel (Zorgvuldig, Snel en op Maat) is een multidisciplinaire methode waarin Politie, Openbaar Ministerie (OM), Reclassering, Raad voor de Kinderbescherming, Halt, en Slachtofferhulp samen strafzaken van lichte en middelzware delicten bespreken.

Het doel is snelle en passende afdoening, waarbij straf, begeleiding en zorg op elkaar worden afgestemd. De kracht en effectiviteit van de ZSM-aanpak zit in het samenwerken en snel schakelen. Dat werkt alleen als alle netwerkpartners fysiek aanwezig zijn. De verschillende organisaties brengen hun eigen expertise in en investeren bewust in het fysiek aanwezig zijn. De expertise van Veilig Thuis op het gebied van huiselijk geweld wordt hierbij nadrukkelijk gemist door de ZSM-partners.

Een vergelijkbaar voorstel wordt ook voorgelegd door de gemeenten in Zaanstreek Waterland en Kennemerland, omdat één VT-vertegenwoordiger namens 3 regio's het meest kostenefficiënt is. Belangrijke voorwaarde is dan ook dat de besturen in Zaanstreek Waterland en in Kennemerland hetzelfde besluit nemen over deelname aan ZSM. Het bestuur in Kennemerland heeft zich inmiddels positief uitgesproken over deelname aan ZSM en wacht op de 2 andere regio's.

Rapport Kinderombudsman 'Niemand hielp mij'

De Kinderombudsman biedt het rapport "*Niemand hielp mij*" aan. In dit rapport meldt de Kinderombudsman de belangrijkste inzichten over wat kinderen die met (fysiek en verbaal) geweld thuis opgroeien in de afgelopen vijf jaar zélf hebben verteld.

De Kinderombudsman merkt het volgende op:

Kinderen die thuis opgroeien met ruzie en geweld lopen ernstige risico's op emotionele en ontwikkelingsproblemen. De overheid is verplicht om hulp te bieden, maar het lijkt erop dat veel kinderen die te maken hebben met ruzie en geweld in de thuissituatie niet in beeld zijn. De sociale omgeving, zoals burens en familie, speelt een belangrijke rol in de signalering en melding van geweld tegen kinderen én in het bieden van steun aan kinderen (en ouders).

Wat zijn de belangrijkste bevindingen van de Kinderombudsman?

In het onderzoek geeft 8% van de kinderen aan dat zij opgroeien in een thuissituatie waarin ruzie en geweld voorkomen. Dit percentage komt overeen met eerdere schattingen. Opvallend is dat ruim 80% van de kinderen die opgroeien met ruzie en geweld, aangeeft geen professionele hulp te ontvangen. Binnen de subgroep die hun leven met een onvoldoende beoordeelt, ligt dit percentage op bijna 70%. Dit wijst erop dat een groot deel van deze kinderen buiten het zicht blijft van de professionele hulpverlening.

Daarnaast geven kinderen die te maken hebben met ruzie en geweld thuis en hun leven een onvoldoende geven aan dat hun bredere sociale omgeving tekortschiet. Zij bevinden zich in een kwetsbare positie: een onveilige thuissituatie, een beperkt sociaal netwerk, minder gunstige woonomstandigheden en problemen op school. De combinatie van deze factoren zet hun welzijn, ontwikkeling en toekomstperspectief ernstig onder druk.

Aanbeveling Kinderombudsman i.r.t. Veilig Thuis

De Kinderombudsman doet verschillende aanbevelingen aan het lokale bestuur. Een belangrijke aanbeveling in relatie tot Veilig Thuis is:

Te zorgen dat alle meldingen van geweld tegen kinderen bij Veilig Thuis daadwerkelijk worden onderzocht, dat er altijd hulp wordt geboden en dat gezinnen niet uit beeld verdwijnen.

Tijdens een komende vergadering van het Algemeen Bestuur van de GGD Hollands Noorden wordt bestuurlijk de vraag gesteld:

- hoe er tegen de aanbevelingen van de Kinderombudsman wordt aangekeken en;
- óf Veilig Thuis voldoende is toegerust op deze problematiek, ook kijkend naar de voorgestelde versterking van Veilig Thuis (actief wachtlijstenbeheer).

DOOR HET COLLEGE OVERWOGEN ALTERNATIEVEN

Er zijn geen alternatieven door ons college overwogen.

REGIONALE SAMENWERKING EN COULEUR LOCALE

De zienswijze is in de regio Alkmaar afgestemd om waar mogelijk en wenselijk gezamenlijk op te trekken richting de GGD.

Tijdens de regionale raadsinformatieavond van de Regio Alkmaar bent u in de gelegenheid gesteld in gesprek te gaan met de vertegenwoordigers van de diverse gemeenschappelijke regelingen en onderling uw zienswijzen af te stemmen met de raden in de Regio Alkmaar.

Eveneens zijn de concept zienswijzen van de raden in de regio met u gedeeld.

De raadsambassadeurs hebben de Kadernota 2027 direct na ontvangst toegestuurd gekregen. Zij hebben per mail vragen gesteld aan de regievoerder van de gemeente Bergen voor de samenwerking met de GGD:

- Op 16 en 17 december 2025 over suicidepreventie in Bergen in relatie tot de GGD
- Op 28 december over de begrotingswijziging 2026 in relatie tot Veilig Thuis;
- Op 30 december over de kadernota 2027 van de GGD.

De beantwoording van deze vragen zijn als bijlagen toegevoegd aan dit voorstel.

RISICO'S

In 2023 is een Cao-gat ontstaan, die vanaf 2026 wordt nagecalculeerd. In 2024 en 2025 heeft de GGD het Cao-gat zelf opgevangen vanuit de algemene reserve zonder extra bijdrage van de deelnemende gemeenten. Nu de GGD voor 2026 geconfronteerd is met bezuinigingen, is opbouwen van vermogen vanuit de bestaande begroting niet realistisch.

Ontwikkeling algemene reserve

Het algemeen bestuur heeft 9 juli 2025 besloten het positieve resultaat over 2024 van €75.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve Veilig Thuis. De algemene reserve van GGD HN na resultaatbestemming 2024 bedraagt € 1.589.000. Vanuit dit saldo kan het verwachte negatieve jaarresultaat 2025 van €990.000 opgevangen worden. Het negatieve jaarresultaat 2025 is het gevolg van het ongedekte Cao-gat en het gevolg van incidentele frictiekosten door de bezuinigingsopgave vanuit de deelnemende gemeenten. Na resultaatbestemming 2025 bedraagt de geprognosticeerde algemene reserve € 599.000.

FINANCIËN

Kadernota 2027 GGD Hollands Noorden

De indexaties voor 2027 zijn conform FUGR en de indexatiebrief van de Regietafel Noord-Holland-Noord. Voor de begroting 2027 betekent dit, dat wordt uitgegaan van 8,4% loonindexatie en 5,7% prijsindexatie. De verhouding loon-/prijsontwikkeling van de GGD is 74% - 26%. Deze percentages zijn toegepast bij de doorrekening van de deelnemersbijdragen en de overige opbrengsten in het financieel meerjarenperspectief.

1^e begrotingswijziging 2026 Begroting GGD Hollands Noorden Versterken Veilig Thuis

Voor het versterken van Veilig Thuis vraagt de GGD structureel een bijdrage van 295.000 euro aan de gemeenten. Voor de gemeente Bergen gaat het om een extra bijdrage van

10.000 euro bovenop de reguliere bijdrage van 381.000 euro:

Bijlage 2 Deelnemersbijdrage Veilig Thuis 2026 na 1e wijziging

In onderstaande tabel wordt de deelnemersbijdrage Veilig Thuis 2026 na 1^e begrotingswijziging 2026 weergegeven. De verhoging van de deelnemersbijdrage van in totaal € 295.000 is naar rato, van de bijdragen uit de vastgestelde begroting 2026, verdeeld over de deelnemende gemeenten.

Bedragen (x € 1.000)	Begroting 2026 primair	1e begrotingswijziging 2026	Begroting 2026 na 1e wijziging
Taakveld	6.2	6.2	6.2
Alkmaar	1.965	52	2.017
Bergen	381	10	391
Castricum	486	13	499
Den Helder	1.206	32	1.238
Dijk en Waard	1.449	38	1.487
Drechterland	301	8	309
Enkhuizen	378	10	387
Heiloo	286	8	293
Hollands Kroon	714	19	732
Hoorn	1.421	37	1.458
Koggenland	312	8	320
Medemblik	736	19	755
Opmeer	183	5	188
Schagen	603	16	619
Stede Broec	393	10	403
Texel	172	5	177
Uitgeest	196	5	201
Totaal	11.182	295	11.477

DUURZAAMHEID

n.v.t.

PARTICIPATIE

n.v.t.

UITVOERING, PLANNING EN ORGANISATIE

Na besluitvorming wordt het dagelijks bestuur van de GGD door toezending van het getekende raadsbesluit geïnformeerd over de zienswijze van uw raad. Het dagelijks bestuur formuleert een bestuurlijke reactie op de zienswijzen van de deelnemende gemeenteraden en legt deze voor aan het algemeen bestuur van 11 maart 2026. Het algemeen bestuur betreft deze bij de definitieve besluitvorming over de Kadernota 2027 van de GGD. De raden worden hier vervolgens per brief over geïnformeerd.

BIJLAGEN

1. Aanbiedingsbrief Kadernota 2027 GGD Hollands Noorden.
2. Kadernota 2027 GGD Hollands Noorden.
3. Aanbiedingsbrief 1^e begrotingswijziging 2026 Versterken Veilig Thuis.
4. 1^e Begrotingswijziging 2026 Versterken Veilig Thuis.
5. Rapport Kinderombudsman 'Niemand hielp mij'.
6. Beantwoording vragen raadsambassadeurs 16 en 17 december 2025 suïcidepreventie.

7. Beantwoording deel I vragen raadsambassadeurs 28 december 2025 begrotingswijziging Veilig Thuis.
8. Informatie over aanpak wachtlijsten Veilig Thuis.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Bergen

J.J. (Joyce) de Hondt
Secretaris

J.H.M. (Jaap) Bond
burgemeester